

BIỆN PHÁP RÈN LUYỆN THỂ THAO QUỐC PHÒNG CHO SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG AN NINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

MEASURES TO ENHANCE NATIONAL DEFENSE SPORTS TRAINING FOR STUDENTS IN THE NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION PROGRAM AT HO CHI MINH CITY UNIVERSITY OF EDUCATION

TÓM TẮT: Thể thao quốc phòng (TTQP) đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao thể lực, kỹ năng và bản lĩnh cho sinh viên ngành Giáo dục Quốc phòng - An ninh (GDQPAN) Trường ĐHSPTPHCM. Tuy nhiên, hoạt động rèn luyện TTQP còn hạn chế về cơ sở vật chất, phương pháp và thời gian huấn luyện. Nghiên cứu khảo sát cho thấy TTQP có tác động tích cực đến thể lực, khả năng chịu đựng và chiến thuật của sinh viên. Để nâng cao hiệu quả, cần đa dạng hóa nội dung rèn luyện, cải thiện điều kiện cơ sở vật chất, tăng cường hội thao và phối hợp với đơn vị quân đội trong huấn luyện thực tế. Các biện pháp này góp phần nâng cao chất lượng đào tạo toàn diện cho sinh viên ngành GDQPAN.

TỪ KHÓA: Thể thao quốc phòng, giáo dục quốc phòng - an ninh, rèn luyện thể chất, sinh viên, đào tạo.

ABSTRACT: Military sports (TTQP) play a crucial role in enhancing physical fitness, skills, and resilience among students majoring in National Defense and Security Education (GDQPAN) at Ho Chi Minh City University of Education. However, TTQP training activities still face limitations in facilities, methods, and training duration. Survey findings indicate that TTQP positively impacts students' physical strength, endurance, and tactical abilities. To improve effectiveness, it is essential to diversify training content, upgrade training facilities, promote competitive sports events, and strengthen collaboration with military units for practical training. These measures contribute to improving the overall quality of education for GDQPAN students.

KEYWORDS: National Defense Sports, National Defense and Security Education, physical training, students, training quality.

NGUYỄN ĐỨC TRỌNG
DANH HOÀNG ĐỨC
Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh

NGUYEN DUC TRONG
DANH HOANG DUC
Ho Chi Minh City University of Education

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục Quốc phòng An ninh cho SV là một bộ phận quan trọng của công tác giáo dục quốc phòng toàn dân, phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đào tạo giáo viên, giảng viên GDQPAN là chủ trương lớn của Đảng, Nhà nước Việt Nam. Việc đẩy mạnh, nâng cao chất lượng công tác GDQPAN cho SV được cụ thể hóa bằng quyết định số 472/

QĐ-TTg, ngày 12/4/2010 về phê duyệt Đề án “Đào tạo giáo viên GDQPAN cho các trường trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp và trung cấp nghề, giai đoạn 2010-2016”, [5]; Quyết định số 607/QĐ-TTg, ngày 24/4/2014 về phê duyệt Đề án “Đào tạo giáo viên, giảng viên GDQPAN cho các trường trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp, trung cấp nghề, cao đẳng nghề và các cơ sở giáo

dục đại học đến năm 2020”, [6]. Trường ĐHSP TPHCM là một trong năm cơ sở đào tạo được Thủ tướng Chính phủ Việt Nam giao nhiệm vụ đào tạo giáo viên GDQPAN bậc đại học theo hình thức chính quy và văn bằng hai. Mục tiêu đào tạo: “Đào tạo giáo viên GDQPAN trình độ đại học có bản lĩnh chính trị vững vàng, có phẩm chất đạo đức, có sức khỏe, ý thức kỷ luật, tác phong quân sự và năng lực đáp ứng yêu cầu giảng dạy trong các trường trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp, trung cấp nghề; có khả năng giảng dạy tại các cơ sở giáo dục đại học, cao đẳng và có hướng phát triển ở trình độ cao hơn”, [7]. Dù còn nhiều khó khăn, các khóa đào tạo tại trường cơ bản đạt yêu cầu để ra, góp phần cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cho ngành giáo dục. Khoa GDQP thường xuyên tổ chức rèn luyện TTQP nhằm nâng cao thể lực cho SV. Tuy nhiên, thực tế cho thấy một bộ phận SV chưa chủ động tham gia rèn luyện TTQP do thiếu động lực hoặc chưa xây dựng được kế hoạch tập luyện khoa học. Cơ sở vật chất phục vụ rèn luyện còn hạn chế, chưa đáp ứng nhu cầu học tập và tập luyện của SV. Hoạt động rèn luyện TTQP còn mang tính hình thức, chưa sát với thực tiễn chiến đấu; lịch rèn luyện chưa linh hoạt, đôi khi trùng với lịch học chính khóa. Sự phối hợp giữa nhà trường và các đơn vị quân đội trong tổ chức huấn luyện chuyên sâu còn hạn chế. Dù SV tham gia với tinh thần tích cực, nhưng tính tự giác

chưa cao, một số chỉ thực hiện để đáp ứng yêu cầu chương trình. Mức độ hứng thú với các môn TTQP chưa cao do phương pháp huấn luyện còn khô cứng, thiếu các hoạt động thi đấu, giao lưu tạo động lực. Nghiên cứu nhằm đề xuất các biện pháp nâng cao hiệu quả rèn luyện TTQP cho SV ngành GDQPAN Trường ĐHSP TP.HCM, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, giúp SV phát triển toàn diện về thể chất, ý chí và kỹ năng nghề nghiệp.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

2.1. Rèn luyện thể thao quốc phòng

Rèn luyện TTQP là học phần quan trọng trong chương trình đào tạo SV ngành GDQPAN, nhằm nâng cao thể lực, rèn luyện ý chí và phát triển kỹ năng quân sự cần thiết. Nội dung rèn luyện bao gồm: chạy vũ trang, vượt vật cản, bắn súng MBT-03, võ thuật, võ thể dục, các bài tập phát triển sức bền, phản xạ chiến đấu, tổ chức hội thao và trò chơi quân sự nhằm rèn luyện tinh thần, thể chất và kỹ năng chuyên môn [7]. Chạy vũ trang (Run and Shoot) là hoạt động kết hợp giữa chạy vượt chướng ngại vật và xử lý tình huống quân sự, đòi hỏi sức mạnh, sự linh hoạt, phản xạ và khả năng tập trung cao. Vượt vật cản giúp phát triển sức mạnh cơ bắp, sự linh hoạt và kỹ năng vượt chướng ngại vật như hàng rào, tường, hào sâu, ... rèn luyện ý chí và khả năng ứng phó linh hoạt trong môi trường chiến đấu. Bắn súng MBT-03 là nội dung thuộc ba môn quân sự phối hợp, giúp

sinh viên nâng cao kỹ năng sử dụng vũ khí, khả năng tập trung và rèn luyện bản lĩnh chiến đấu. Ném lựu đạn là một nội dung trong ba môn quân sự phối hợp, đóng vai trò quan trọng trong huấn luyện kỹ năng chiến đấu và nâng cao khả năng tác chiến. Võ thể dục là hình thức vận động kết hợp kỹ năng võ thuật, sức mạnh và sự linh hoạt, góp phần nâng cao thể chất, tinh thần và ý chí cho SV.

2.2. Đánh giá thực trạng thể thao quốc phòng của SV ngành GDQPAN

2.2.1. Khách thể tham gia khảo sát

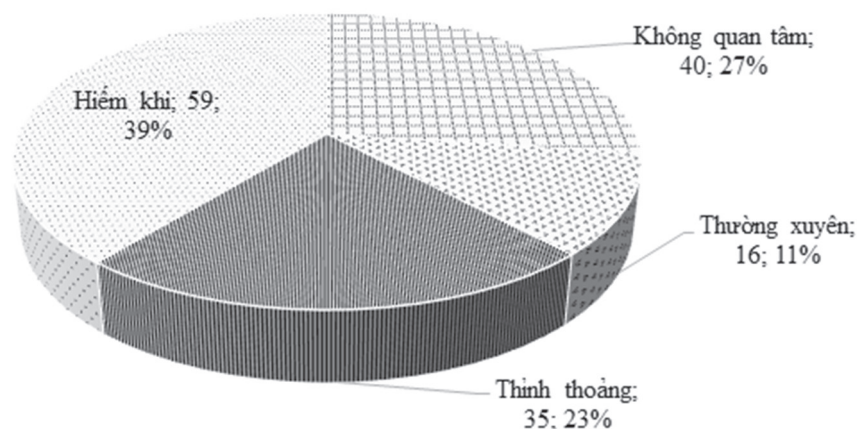
Tổng số SV tham gia khảo sát là 150 (78 nam và 72 nữ), trong đó: 35 SV năm I-khóa 50; 31 SV năm II-khóa 49; 49 SV năm III-khóa 48; 35 SV năm IV-khóa 47. Khách thể khảo sát phỏng vấn trình bày tại biểu đồ 1.

2.2.2. Mức độ tham gia và hứng thú với các nội dung rèn luyện TTQP

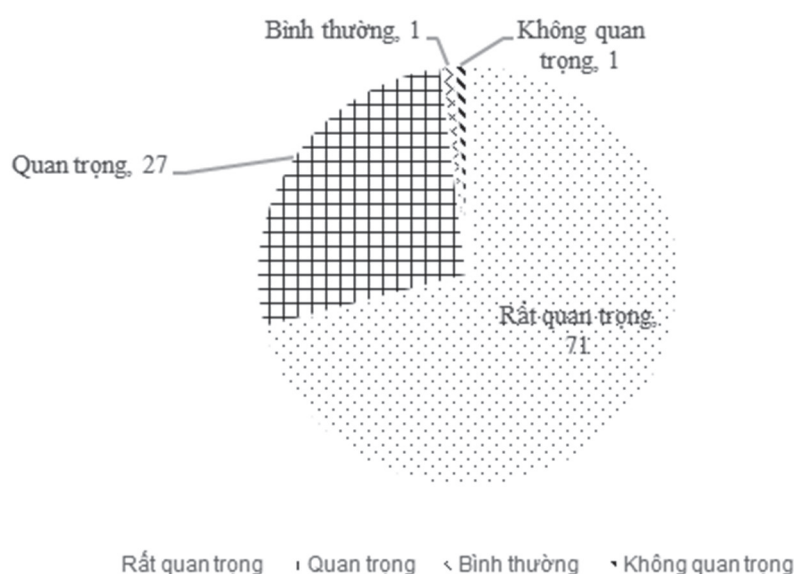
Nội dung rèn luyện TTQP như: chạy vũ trang, vượt vật cản, tập bắn súng MBT-03, ném lựu đạn, võ thể dục, ... của SV. Thông qua khảo sát đã ghi nhận, có 11% SV thường xuyên rèn luyện; 23% SV thỉnh thoảng luyện tập và 39% SV hiếm khi rèn luyện TTQP. Có 27% SV không quan tâm đến rèn luyện TTQP, việc SV ít rèn luyện TTQP dẫn đến sức khỏe thể lực không tốt đây là một thực trạng đáng báo động. (Biểu đồ 1).

2.2.3. Tầm quan trọng của rèn luyện TTQP đối với SV ngành GDQPAN

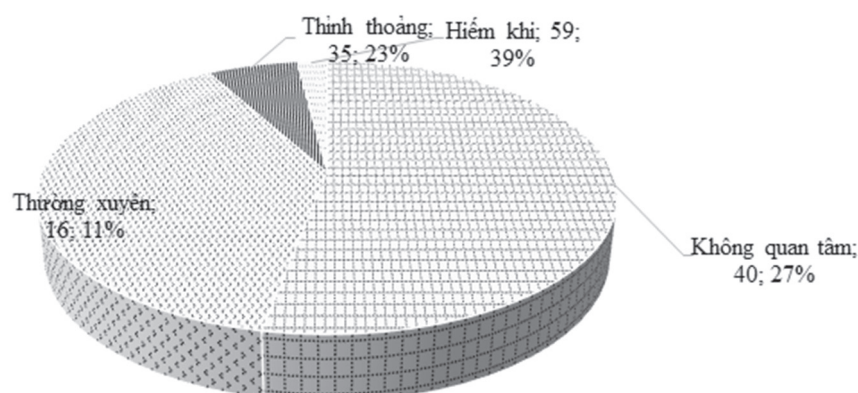
Hoạt động rèn luyện thể thao sẽ giúp SV có lối sống lành

BIỂU ĐỒ 1. MỨC ĐỘ HỨNG THÚ, TẦM QUAN TRỌNG RÈN LUYỆN TTQP

BIỂU ĐỒ 2. TẦM QUAN TRỌNG RÈN LUYỆN TTQP ĐỐI VỚI SINH VIÊN KHOA GDQP

BIỂU ĐỒ 3. MỨC ĐỘ CHUYÊN CẦN RÈN LUYỆN TTQP CỦA SV NGÀNH GDQPAN

mạnh cùng với đời sống tinh thần phong phú hơn. Sự nỗ lực khi tham gia rèn luyện TTQP giúp tăng cường thể lực, rèn

luyện ý chí, tinh thần bền bỉ, cải thiện khả năng chiến đấu, tăng khả năng xử lý tình huống chiến đấu, ... Nhìn chung, SV

có nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của luyện tập, nâng cao sức khỏe thể chất để phục vụ cho việc học tập hiện nay. Cụ thể, có 71% SV được khảo sát đã đánh giá luyện tập, nâng cao sức khỏe thể lực là rất quan trọng; 27% SV cho rằng luyện tập, nâng cao sức khỏe thể chất là quan trọng. (số liệu được trình bày tại biểu đồ 2).

2.2.4. Mức độ chuyên cần rèn luyện TTQP của SV ngành GDQPAN

Nhận thức được tầm quan trọng của luyện tập, nâng cao sức khỏe thể lực, sinh viên khoa GDQP qua khảo sát cho thấy có ý thức khá cao trong việc luyện tập để rèn luyện sức khỏe thể lực. Cụ thể, 39% SV có ý thức tự giác luyện tập thường xuyên để nâng cao sức khỏe thể lực; 53% SV thỉnh thoảng tham gia tập luyện vào thời gian rảnh rỗi; 6% SV hiếm khi tập luyện và chỉ có 2% SV chưa bao giờ tự giác tập luyện.

2.2.5. Môn TTQP tham gia, thời gian rèn luyện

Các môn TTQP chính yếu mà SV lựa chọn để tập luyện khá đa dạng nhưng khá tập trung ở các võ thể dục (chiếm 30%), tiếp đến là trò chơi quân sự (chiếm 29%), tập bắn súng MBT-03 (chiếm 15%), các môn chạy vũ trang, vượt vật cản (chiếm 13%).

2.2.6. Điều kiện CSVC, sân bãi phục vụ hoạt động rèn luyện TTQP (xem bảng 1)

Có khoảng 14,7% SV được khảo sát cho rằng, CSVC, sân bãi phục vụ hoạt động tập luyện TTQP đạt mức tốt; 16,6% SV nhận định ở mức khá. Đáng

lưu ý là phần còn lại (khoảng 69%) ý kiến đánh giá các điều kiện cần thiết về CSVC, sân bãi để phục vụ cho hoạt động rèn luyện TTQP của SV chỉ đạt mức trung bình trở xuống. Qua đó cho thấy, đây là những khó khăn chính yếu gây trở ngại cho hoạt động tập luyện để nâng cao sức khỏe thể chất cho SV.

2.2. Biện pháp rèn luyện TTQP cho SV ngành GDQPAN Trường ĐHSP TPHCM

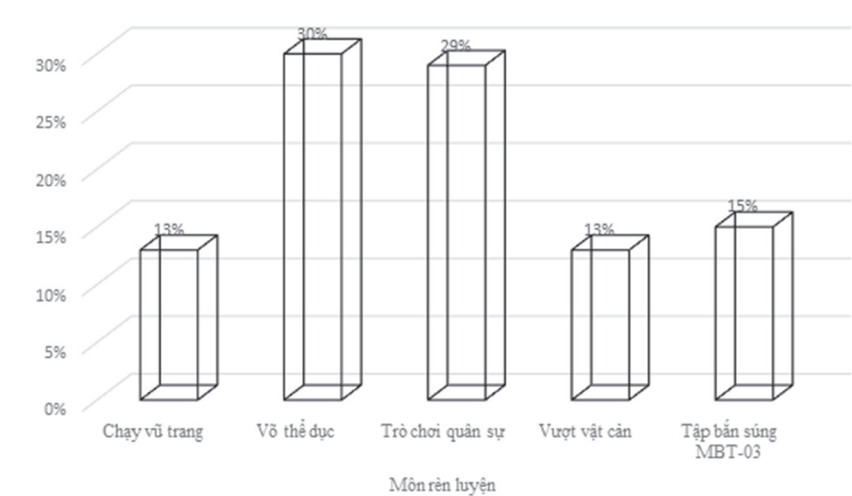
Qua khảo sát thực tiễn và tiến hành lấy ý kiến của 150 SV chuyên GDQPAN Trường ĐHSP TPHCM, kết quả đã tổng hợp một số biện pháp mang tính khoa học và khách quan giúp rèn luyện TTQP cho SV như sau:

2.2.1. Đa dạng hóa nội dung rèn luyện TTQP cho SV ngành GDQPAN

Đa dạng hóa nội dung rèn luyện TTQP là giải pháp nâng cao hiệu quả rèn luyện, giúp SV ngành GDQPAN phát triển toàn diện về thể chất, kỹ năng chiến thuật và bản lĩnh quân sự. Bên cạnh các môn truyền thống, cần bổ sung bài tập kết hợp thể lực và chiến thuật, huấn luyện theo tình huống thực tế, lồng ghép hoạt động ngoại khóa và giao lưu với đơn vị quân đội. Việc triển khai cần sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường, giảng viên và các đơn vị quân đội, đồng thời đầu tư cơ sở vật chất, ứng dụng công nghệ và đổi mới phương pháp rèn luyện.

2.2.2. Cải thiện điều kiện CSVC phục vụ rèn luyện TTQP

Cơ sở vật chất giữ vai trò quan

BIỂU ĐỒ 4. MÔN TTQP THAM GIA RÈN LUYỆN TTQP

BẢNG 1. ĐÁNH GIÁ CỦA SV VỀ ĐIỀU KIỆN CSVC, SÂN BÃI PHỤC VỤ RÈN LUYỆN TTQP

TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ	MỨC ĐỘ ĐÁNH GIÁ	SỐ LƯỢNG	%
Điều kiện CSVC, sân bãi rèn luyện TTQP	Tốt	22	14.7
	Khá	25	16.6
	Trung bình	76	50.6
	Yếu	19	12.67
	Kém	8	5.33
	Tổng cộng:	150	100

trọng trong đảm bảo chất lượng rèn luyện TTQP cho SV ngành GDQPAN. Môi trường huấn luyện đạt chuẩn giúp nâng cao thể lực, kỹ năng chiến thuật và thực hành quân sự. Ngược lại, điều kiện vật chất không đảm bảo sẽ hạn chế hiệu quả huấn luyện. Vì vậy, cải thiện cơ sở vật chất là yếu tố thiết yếu, cần có sự phối hợp giữa nhà trường, khoa GDQP và các đơn vị liên quan trong đầu tư, bảo trì định kỳ để đáp ứng yêu cầu đào tạo lâu dài.

2.2.3. Tăng cường hội thao thi đấu TTQP

Tăng cường hội thao, thi đấu TTQP là biện pháp hiệu quả giúp SV ngành GDQPAN rèn luyện thể chất, nâng cao kỹ năng quân sự, tinh thần đồng đội và

bản lĩnh chiến đấu. Các hoạt động thi đấu mang tính thực tiễn cao, tạo cơ hội vận dụng kiến thức vào thực hành, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo. Để triển khai hiệu quả, cần sự phối hợp giữa nhà trường, khoa GDQPAN và các đơn vị quân đội; đồng thời đầu tư cơ sở vật chất, đổi mới nội dung và nâng cao chất lượng tổ chức giải đấu.

2.2.4. Xây dựng giáo trình huấn luyện TTQP phù hợp với SV ngành GDQPAN

Xây dựng giáo trình huấn luyện TTQP là yếu tố then chốt nâng cao chất lượng đào tạo SV ngành GDQPAN. Giáo trình phù hợp giúp rèn luyện thể chất, trang bị kỹ năng quân sự và đáp ứng yêu cầu thực hành

chiến đấu. Tuy nhiên, chương trình hiện tại còn thiếu đồng bộ, chưa đáp ứng chuẩn đầu ra và thực tiễn huấn luyện. Do đó, cần phối hợp giữa nhà trường, khoa GDQP và đơn vị quân đội trong biên soạn; đồng thời đầu tư cơ sở vật chất, ứng dụng công nghệ và đổi mới phương pháp giảng dạy để xây dựng giáo trình hiệu quả, phù hợp với yêu cầu hiện nay.

2.2.5. Phối hợp với các đơn vị quân đội rèn luyện TTQP cho SV ngành GDQPAN

Tăng cường phối hợp với các đơn vị quân đội là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng đào tạo SV ngành GDQPAN, giúp gắn kết giữa lý thuyết và thực hành trong môi trường quân sự thực tế. Sự phối hợp này tạo điều kiện để sinh

viên rèn luyện kỹ năng quân sự, bản lĩnh, kỷ luật và tiếp cận thực tiễn huấn luyện. Để đạt hiệu quả, cần xây dựng chương trình hợp tác dài hạn, tổ chức huấn luyện thực tế định kỳ, mời sĩ quan giảng dạy, trên cơ sở hợp tác chặt chẽ giữa nhà trường, khoa GDQP và các đơn vị quân đội.

3. KẾT LUẬN

SV của khoa GDQP Trường ĐHSP TPHCM đều có nhận thức tương đồng theo chiều hướng tích cực về tầm quan trọng của rèn luyện TTQP. Kết quả nghiên cứu đã đề xuất được 05 biện pháp cấp thiết và khả thi bao gồm: Một là, đa dạng hóa nội dung rèn luyện TTQP cho SV ngành GDQPAN; Hai là, cải thiện điều kiện cơ

sở vật chất phục vụ rèn luyện TTQP; Ba là, tăng cường hội thao thi đấu TTQP cho SV ngành GDQPAN; Bốn là, xây dựng giáo trình huấn luyện TTQP phù hợp với SV ngành GDQPAN; Năm là, tăng cường phối hợp với các đơn vị quân đội cho SV khoa GDQP để góp phần cải tiến cho thực trạng trên. Các biện pháp nếu được triển khai đồng bộ các biện pháp sẽ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, giúp SV ngành GDQPAN phát triển toàn diện về thể chất, tinh thần, ý chí và kỹ năng chiến đấu, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong công tác GDQPAN. ■

Ngày tòa soạn nhận bài: 24/02/2025,
ngày phản biện đánh giá: 15/03/2025,
ngày chấp nhận đăng: 03/04/2025.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Chính trị (2012), *Nghị quyết 08-NQ/TW ngày 02/5/2012 “Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, tạo bước phát triển mạnh mẽ về thể dục, thể thao đến năm 2020”*.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), Quyết định số 72/2008/QĐ-BGDĐT ngày 23/12/2008 về ban hành Quy định tổ chức hoạt động thể thao ngoại khóa cho học sinh, sinh viên.
3. Dương Nghiệp Chí, Trần Đức Dũng, Tạ Hữu Hiếu, Nguyễn Đức Văn (2004), *Đo lường thể thao*, NXB TDTT, Hà Nội.
4. Hoàng Trọng, Chu Nguyễn Mộng Ngọc (2008), *Phân tích dữ liệu nghiên cứu với SPSS*, NXB. Hồng Đức, Hà Nội.
5. Thủ tướng Chính phủ, (2010), Quyết định số 472/QĐ-TTg, ngày 12/4/2010 về phê duyệt Đề án “Đào tạo giáo viên giáo dục quốc phòng và an ninh cho các trường trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp và trung cấp nghề, giai đoạn 2010-2016”.
6. Thủ tướng Chính phủ, (2014). Quyết định số 607/QĐ-TTg, ngày 24/4/2014 về phê duyệt Đề án “Đào tạo giáo viên, giảng viên giáo dục quốc phòng và an ninh cho các trường trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp, trung cấp nghề, cao đẳng nghề và các cơ sở giáo dục đại học đến năm 2020”.
7. Trường Đại học Sư phạm TP.HCM (2022), Quyết định số 2747/ĐHSP-ĐT, ngày 27/9/2022, của Hiệu trưởng Trường ĐHSP TPHCM, ban hành chương trình GDQPAN ngành GDQPAN.